

ย่างกุ้ง...ศูนย์กลางธุรกิจและท่องเที่ยวที่สำคัญของพม่า

ย่างกุ้ง (Yangon) เป็นเมืองหลวงของเขตย่างกุ้ง มีพื้นที่ราว 500 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอาศัยอยู่ราว 5 ล้านคน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ ตัวเมืองมีสายน้ำโอบล้อมอยู่ 3 ด้าน โดยทางตะวันตกและทางใต้ถูกโอบล้อมด้วยแม่น้ำย่างกุ้ง ส่วนทางตะวันออกติดกับห้วยปะละปูนต่างๆ สำหรับทางเหนือติดกับเชิงเขาซึ่งมีบึงน้ำขนาดใหญ่ที่อังกฤษขุดขึ้นมาตั้งแต่สมัยที่ปกครองพม่า

เดมย่างกุ้งเป็นเมืองของมอญ (เป็นชนชาติเก่าแก่ที่เคยตั้งถิ่นฐานอยู่ในพม่าเป็นเวลาหลายศตวรรษ ก่อนคริสตกาล) มีชื่อว่า “ตะโก่ง” (Dagon) โดยในปี 2298 พระเจ้าอลองพญาของพม่าได้ขยายอาณาเขตไปทางตอนใต้ และเข้ายึดอาณาจักรมอญไว้ได้ทั้งหมด พร้อมทั้งพระราชทานชื่อเมืองตะโก่งใหม่เป็น “ย่างกุ้ง” ซึ่งมีความหมายว่า “อวสานสงคราม” เพราะถือเป็นจุดสิ้นสุดของสงครามระหว่างพม่าและมอญที่ดำเนินมายาวนาน และเมื่อพม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษในปี 2428 อังกฤษได้ตั้งเมืองย่างกุ้งเป็นเมืองหลวงของพม่า โดยอังกฤษเห็นว่าย่างกุ้งมีลักษณะภูมิประเทศเหมาะสม และเหมาะต่อการเป็นเมืองท่า ซึ่งสะดวกต่อการค้าขายกับต่างประเทศ เนื่องจากสามารถล่องเรือทางแม่น้ำย่างกุ้งสู่ทะเลอันดามันผ่านอ่าวมะตะมะด้วยระยะทางเพียง 32 กิโลเมตร เท่านั้น

แม้ปัจจุบันย่างกุ้งจะเป็นเพียงอดีตเมืองหลวงของพม่า* แต่ย่างกุ้งก็ยังคงเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและการท่องเที่ยวที่สำคัญของพม่า โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

- **ศูนย์กลางการค้า** ย่างกุ้งเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญที่สุดของประเทศ และเป็นที่ตั้งของ *Yangon International Trade Center* ซึ่งเป็นสถานที่จัดงานแสดงสินค้านานาชาติ ตั้งอยู่บนถนน Pazundaung ในเมือง Mingala Taungnyunt และมีตลาดโบ้ชวอ่องซาน (ตลาดสกี๊ต) ที่เป็นแหล่งรวมร้านค้ากว่า 3,000 ร้าน

* เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2548 รัฐบาลพม่าได้เริ่มย้ายเมืองหลวงไปยัง “เนปีดอ (Naypyidaw)” ซึ่งห่างจากย่างกุ้งไปทางตอนเหนือราว 320 กิโลเมตร

ซึ่งขายสินค้าหลากหลายชนิดจากทั่วประเทศ อาทิ สินค้าหัตถกรรม ของใช้ในครัวเรือน เสื้อผ้า รองเท้า บุหรี่ และแป้งตะนะกา เป็นต้น รวมทั้งมี**ย่างกุ้งดีฟริช็อบ** ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชมและซื้อสินค้า โดยเฉพาะอัญมณี อาหาร บุหรี่ และสุรา นอกจากนี้ ย่างกุ้งยังเป็นแหล่งจำหน่ายอัญมณีที่สำคัญของประเทศ โดยจะมีการจัดงานประมูลอัญมณีขึ้นในกรุงย่างกุ้งอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ซึ่งสามารถดึงดูดลูกค้าชาวต่างชาติซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายได้จำนวนมาก โดยเฉพาะลูกค้าชาวจีน ฮองกง ไทย และญี่ปุ่น ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่พม่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ย่างกุ้งยังเป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศของพม่า โดยมี**ท่าเรือย่างกุ้ง** เป็นจุดขนถ่ายสินค้าที่สำคัญ ซึ่งรองรับการค้าระหว่างประเทศราว 90% ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศทั้งหมดของพม่า โดยสามารถรองรับเรือที่มีระวางสินค้าราว 10,000 ตัน ประกอบกับมี**สนามบินนานาชาติย่างกุ้ง (Yangon International Airport) หรือสนามบินมิงกะลาดง (Mingalardon Airport)** ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองย่างกุ้งเพียง 19 กิโลเมตร โดยมีเที่ยวบินตรงจากประเทศต่าง ๆ มุ่งสู่ย่างกุ้งหลายเที่ยวบิน/วัน อาทิ จากสิงคโปร์ กรุงกัวลาลัมเปอร์ (เมืองหลวงของมาเลเซีย) ไทเป (เมืองหลวงของไต้หวัน) และกรุงเทพฯ เป็นต้น

- **ศูนย์กลางอุตสาหกรรม** ย่างกุ้งเป็นที่ตั้งของเขตอุตสาหกรรม 4 แห่ง จากเขตอุตสาหกรรมในพม่าทั้งหมด 19 แห่ง ได้แก่ เขต Yangon East เขต Yangon North เขต Yangon West และ เขต Yangon South โดยมีบริษัทและโรงงานเปิดดำเนินการในเขตอุตสาหกรรมเหล่านี้รวมเกือบ 3,600 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตสินค้าเสื้อผ้า ไม้ เครื่องใช้ในครัวเรือน อาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า โรงงานเหล่านี้มีเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยที่สุดเมื่อเทียบกับโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมของเมืองอื่น ๆ ในพม่า

นอกจากนี้ ทางกรมพม่ายังมีโครงการจะก่อสร้างเขตอุตสาหกรรมพิเศษ Thilawa (Special Industrial Zone : SIIZ) ในเมือง Thanlyin (อยู่ใกล้กับท่าเรือ Thilawa บริเวณปากแม่น้ำย่างกุ้งทางตอนใต้ของย่างกุ้ง โดยท่าเรือ Thilawa ห่างจากย่างกุ้งเพียง 13 กิโลเมตร และห่างจาก อ.แม่สอด จ.ตาก ราว 508 กิโลเมตร) ซึ่งจะเป็นเขตอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยจะเน้นการผลิตเพื่อการส่งออก และเป็นเขตอุตสาหกรรมแห่งแรกในประเทศที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติลงทุนในกิจการได้ทั้ง 100% สำหรับนักลงทุนท้องถิ่นที่ต้องการเข้ามาลงทุนในเขตนี้ต้องเป็นการร่วมทุนกับนักลงทุนต่างชาติเท่านั้น ทั้งนี้ คาดว่า Shanghai Jingqiao Export Processing Zone Development Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของจีน จะเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างเขตอุตสาหกรรมพิเศษแห่งนี้ โดยใช้เขตเศรษฐกิจพิเศษผู้ตั้งในเขตบาลนครเซียงไฮ้ของจีนเป็นต้นแบบ อีกทั้งคาดว่าเขตอุตสาหกรรมพิเศษ Thilawa จะสามารถดึงดูดเงินลงทุนจากจีนได้จำนวนมาก

- **ศูนย์กลางทางการเงิน** ย่างกุ้งเป็นที่ตั้งของธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้ง 4 ธนาคาร ได้แก่ The Myanma Economic Bank (MEB), The Myanma Investment and Commercial Bank (MICB), The Myanma Foreign Trade Bank (MFTB) และ The Myanma Agricultural Development Bank (MADB) รวมทั้งเป็นที่ตั้งของธนาคารพาณิชย์เอกชนเกือบทั้งหมดของพม่า นอกจากนี้ ยังมีสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติหลายธนาคาร อาทิ ABN AMRO Bank N.V., BNP Paribas, UFJ Bank Ltd., Standard Chartered Bank, Hongkong and Shanghai Banking Corporation Ltd. รวมถึงธนาคารกรุงเทพของไทยก็เข้าไปเปิดดำเนินการอยู่ที่ย่างกุ้งด้วยเช่นกัน

- **ศูนย์กลางการท่องเที่ยว** ย่างกุ้งเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้าไปเที่ยวจำนวนมาก เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่งที่สวยงามและสะท้อนถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของพม่า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นศาสนสถาน อาทิ วัด เจดีย์ และวิหาร โดยพม่ามีธรรมเนียมปฏิบัติที่ค่อนข้างเคร่งครัดเกี่ยวกับการเข้าเยี่ยมชมศาสนสถานทุกแห่งในพม่า กล่าวคือ ทุกคนจะต้องถอดรองเท้าและถุงเท้าก่อนเข้าไปในศาสนสถาน สำหรับศาสนสถานที่สำคัญและมีชื่อเสียงในย่างกุ้ง ได้แก่

- **เจดีย์ชเวดากอง** ถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของพม่าและเป็นที่เลื่องชื่อในด้านความสวยงาม เจดีย์ชเวดากองมีความสูงถึง 99.4 เมตร หุ้มด้วยทองคำจำนวน 8,688 แผ่น ซึ่งมีน้ำหนักรวมกันถึง 9 ตัน ส่วนยอดประดับด้วยเพชร 5,448 เม็ด ทับทิม ไพฑูริ และบุษราคัมอีก 2,317 เม็ด ภายในบรรจุเส้นผมของพระพุทธเจ้า 8 เส้น ภายนอกมีพื้นที่ที่เรียกว่า “ลานสัมฤทธิ์ผล” ซึ่งกล่าวกันว่า ก่อนที่พระเจ้าบุเรงนองของพม่าจะออกรบนั้น จะต้องมาตั้งจิตอธิษฐานที่ลานแห่งนี้ทุกครั้ง ทั้งนี้ จะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวพม่าและชาวต่างชาติเดินทางมาสักการะเจดีย์ชเวดากองอย่างเนืองแน่นทุกวัน

- **เจดีย์ชูเหล่** เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม สูง 48 เมตร รายล้อมด้วยซุ้มประจำทิศที่มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ภายใน เจดีย์ชูเหล่เป็นศูนย์กลางกิจกรรมทางสังคมและศาสนาของเมืองย่างกุ้งมานานหลายร้อยปี อังกฤษจึงได้จัดให้เจดีย์ชูเหล่เป็นศูนย์กลางของตัวเมืองย่างกุ้งเมื่อครั้งที่อังกฤษก่อสร้างถนนหนทางต่าง ๆ ในย่างกุ้งในช่วงกลางศตวรรษที่ 19

- **วัดพระพุทธรูปหินอ่อนหรือวัดเจ้าดอจี** เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปหินอ่อนสีขาวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในพม่า ซึ่งมีส่วนสูงถึง 37 ฟุต และหนักถึง 60 ตัน โดยแกะสลักจากหินอ่อนชิ้นเดียวที่นำมาจากเขตมณฑลทะเลด้วยฝีมือของช่างแกะสลักหินอ่อนฝีมือดีที่สุดในพม่า

ทั้งนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของพม่า (Ministry of Hotels and Tourism) รายงานว่า ในปี 2547 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางไปยังพม่าผ่านสนามบินนานาชาติย่างกุ้ง 236,370 คน หรือราว 36% ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังพม่าทั้งหมด ปัจจุบันทางการพม่าอยู่ระหว่างการปรับปรุงสนามบินนานาชาติย่างกุ้งให้มีความทันสมัยและรองรับนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2550

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
สิงหาคม 2549